

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 10.4.2019
COM(2019) 195 final

ANNEX 5

PŘÍLOHA

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ,
EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANCE, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A
SOCIÁLNÍMU VÝBORU, VÝBORU REGIONŮ A EVROPSKÉ INVESTIČNÍ BANCE**

**Řešení dopadů vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody: koordinovaný
přístup Unie**

**Rybolovné činnosti:
Koordinovaný přístup v případě vystoupení Spojeného království z Unie bez dohody**

1. Úvod

Dne 29. března 2017 oznámilo Spojené království svůj záměr vystoupit z Unie. Komise považuje i nadále za nejlepší východisko spořádané vystoupení Spojeného království z Unie na základě dohody o vystoupení, která byla schválena vládou Spojeného království a dne 25. listopadu 2018 potvrzena Evropskou radou (článek 50). K tomuto cíli Komise trvale směřuje své úsilí. Přesto se pouhé dva dny před prodlouženou lhůtou, kterou Evropská rada stanovila na 12. dubna¹, pravděpodobnost neřízeného vystoupení Spojeného království z Unie výrazně zvýšila.

2. PŘÍPRAVY ALTERNATIVNÍCH OPATŘENÍ V ODVĚTVĚ RYBOLOVU

Po vystoupení bez dohody se bude přístup do vod Spojeného království řídit právními předpisy Spojeného království v souladu s mezinárodním právem.

Evropská unie je připravena nadále poskytovat přístup plavidlům Spojeného království až do konce roku 2019 pod podmínkou, že Spojené království nadále umožní přístup plavidlům EU. Jako alternativní opatření přijala Evropská unie nezbytný právní základ umožňující plavidlům EU a Spojeného království pokračovat v rybolovu ve vodách druhé strany do 31. prosince 2019 v souladu s podmínkami dohodnutými v nařízeních z roku 2019 týkajících se rybolovných práv² v době, kdy Spojené království ještě bylo členským státem.

Za předpokladu, že by Spojené království nadále umožňovalo přístup pro plavidla EU, Komise v úzké součinnosti s členskými státy pracuje na minimalizaci jakýchkoli případných narušení z důvodu získání potřebných povolení pro rybolovné činnosti plavidel EU ve vodách Spojeného království. Komise a členské státy učinily potřebné kroky k uplatňování tohoto alternativního opatření, na jejichž základě bude možné předložit seznamy plavidel požadujících povolení k rybolovu ve vodách Spojeného království, jakmile se Spojené království stane třetí zemí.

Obecným cílem zůstává zachování rybolovných činností v co možná největší míře. Unie nicméně přijala opatření s cílem připravit se na situaci, pokud by se Spojené království rozhodlo odepřít plavidlům EU přístup do svých vod. Unie upravila stávající právní nástroj tak, aby členské státy mohly poskytnout finanční kompenzace rybářům, kteří jsou na přístupu do vod Spojeného království značně závislí a kteří by v důsledku ztráty tohoto přístupu museli dočasně zastavit svou činnost³. Tyto kompenzace za dočasné zastavení činnosti doplňují ostatní opatření, která jsou již k dispozici v rámci Evropského námořního a rybářského fondu (ENFR) a která mohou být použita ke zmírnění nepříznivých ekonomických dopadů způsobených vystoupením Spojeného království z Unie.

¹ Rozhodnutí Evropské rady 2019/476 učiněné se souhlasem Spojeného království, ze dne 22. března 2019, o prodloužení lhůty podle čl. 50 odst. 3 Smlouvy o EU (Úř. věst. L 80, 22.3.2019, s. 1).

² Nařízení Rady (EU) 2019/124 ze dne 30. ledna 2019, kterým se pro rok 2019 stanoví rybolovná práva pro některé rybí populace a skupiny rybích populací (Úř. věst. L 29, 31.1.2019, s. 1), a nařízení Rady (EU) 2018/2025 ze dne 17. prosince 2018, kterým se pro roky 2019 a 2020 stanoví rybolovná práva na některé populace hlubinných druhů ryb pro rybářská plavidla Unie (Úř. věst. L 325, 20.12.2018, s. 7).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/497 ze dne 25. března 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 508/2014, pokud jde o některá pravidla týkající se Evropského námořního a rybářského fondu po vystoupení Spojeného království z Unie (Úř. věst. L 85, 27.3.2019, s. 22).

3. NEVYŘEŠENÉ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S RYBOLOVNÝMI ČINNOSTMI

Vystoupení Spojeného království bez dohody může mít nepříznivé dopady na rybářské odvětví, pokud již plavidlům EU nebude udělen přístup do vod Spojeného království. Důsledky neřízeného brexitu musí být předmětem stálé, podrobné a systematické analýzy Komise, členských států a Evropské agentury pro kontrolu rybolovu (EFCA), na jejímž základě bude možné rychle a koordinovaně reagovat.

Ztráta přístupu do vod Spojeného království může zvýšit tlak na populace ryb ve vodách EU a mít závažné sociálně-ekonomické dopady na ta plavidla EU, která jsou na tomto přístupu silně závislá, jakož i na plavidla, v jejichž tradičních lovištích v EU může v důsledku přemístění rybolovných činností dojít k intenzivnějšímu rybolovu. S ohledem na zásadu rovného přístupu je zásadní, aby byly činnosti členských států EU-27 a jejich loďstev koordinovány.

Úplné nebo částečné přemístění stávajících rybolovných činností plavidel EU-27 ve vodách Spojeného království do vod EU by mohlo vést k vážným problémům: i) existuje riziko, že intenzivnější rybolovný tlak ve vodách EU by mohl způsobit nezvratné ochuzení mořských zdrojů v důsledku vyčerpání populací ryb a poškození ekosystému; a ii) hrozí také, že mezi různými loďstvy a plavidly bude docházet ke sporům ohledně lovišť v EU, která budou „přeplněna“.

Nekoordinovaný přístup členských států by mohl vést k narušení společné rybářské politiky a rovných podmínek mezi evropskými rybáři.

4. KOORDINOVANÁ ČINNOST

S dopady vystoupení bez dohody je třeba se vypořádat jak na vnitrostátní, tak i evropské úrovni. V souladu s příslušnými pravomocemi, jež jí svěřují Smlouvy, je Komise připravena ujmout se role koordinátora.

Níže navržené zásady a opatření mají podpořit organizované a koordinované řízení zmírňujících opatření na podporu rybářů ze strany členských států EU-27, pokud po datu vystoupení přestanou mít plavidla EU přístup do vod Spojeného království.

Hlavní cíle koordinace jsou:

- minimalizace narušení a zachování rybolovných činností loďstev EU v co největším rozsahu, se zřetelem ke kumulativním účinkům přemístění rybolovné činnosti, a
- zajištění přiměřeného, spravedlivého a koordinovaného uplatňování zmírňujících opatření v případech, kdy takové přemístění není možné nebo žádoucí.

Hlavní zásady:

Komise hodlá v rámci své spolupráce s dotčenými členskými státy vycházet z následujících zásad:

- při zvažování přemístění rybolovných činností by měl být brán ohled na kumulativní účinky,

- zmírňující opatření by se měla týkat loďstev a populací ryb, na něž má ztráta přístupu do vod Spojeného království dopady, a
- koordinovaný přístup nikdy nebude předjímat vyjednávací postoj EU ve věci budoucích vztahů se Spojeným královstvím.

4.1. Doporučená opatření

4.1.1. Rozhodnutí o přemístění rybolovných činností a jeho řízení

Vedle opatření stanovených v nařízení Rady o kontrolách⁴ a v nařízení Rady o Evropské agentuře pro kontrolu rybolovu⁵ bude Komise ve spolupráci s dotčenými členskými státy usilovat o dosažení dohody o dobrovolném rámci pro intenzivnější monitorování změn rybolovných činností ve vodách EU.

Na základě podrobné analýzy stávajících způsobů rybolovu provedené Komisí a dotčenými členskými státy na základě údajů od členských států hodlá Komise s dotčenými členskými státy pracovat na stanovení relevantních kritérií ve stávajícím rámci k posouzení uskutečnitelnosti, udržitelnosti a rozsahu případného přemístění rybolovu.

Tato kritéria by mohla zahrnovat možné využití současných úlovků Spojeného království ve vodách EU-27, biologickou kapacitu populací vyrovnat se s vyšší intenzitou rybolovu ve vodách EU-27, možná alternativní řešení k rozptýlení rybolovného tlaku, stanovení kvót či hospodářské dopady na dotčená plavidla.

4.1.2. Koordinované uplatňování zmírňujících opatření, včetně kompenzací za dočasné zastavení činnosti

V případech, kdy na základě výše uvedené analýzy není přemístění rybolovné činnosti možné nebo žádoucí, je třeba mít k dispozici vhodný nástroj či nástroje pro zmírnění následků. Toto zmírnění může mít různé formy. V souladu s příslušnými institucionálními pravomocemi je Komise připravena pracovat s dotčenými členskými státy na koordinovaném stanovení příslušných nástrojů a případně i podmínek pro jejich použití.

Nástroje pro zmírnění následků mohou zahrnovat opatření podle nařízení (EU) 1380/2013 o společné rybářské politice (mimo jiné podle článků 9 a 10 o víceletých plánech, článku 12 o opatřeních Komise v případě vážného ohrožení biologických mořských zdrojů, článku 13 o naléhavých opatřeních členských států a článku 16 o stanovení a výměnách rybolovných práv) a podle nařízení č. 508/2014 o Evropském námořním a rybářském fondu.

Tyto nástroje lze v případě potřeby kombinovat.

Komise bude spolu s dotčenými členskými státy pracovat na vytvoření společného přístupu k řízení rybolovných činností, včetně případného využití kompenzací za dočasné zastavení rybolovných činností jako nástroje na podporu rybářů v případě zániku činností.

⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Unie k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky (Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 1).

⁵ Nařízení Rady (ES) č. 768/2005 ze dne 26. dubna 2005, kterým se zřizuje Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (Úř. věst. L 128, 21.5.2005, s. 1).

Nařízení (EU) 2019/497 umožňuje využít ustanovení o dočasném zastavení činnosti k poskytnutí kompenzací za ztráty způsobené ztrátou přístupu do vod Spojeného království. Členské státy, které se rozhodnou využít možností, jež jim dává nařízení o ENRF, se vybízejí, aby předložily Komisi podrobné plány týkající se (možného) využití ustanovení o zastavení činnosti v období do 31. prosince 2019. Na tomto základě bude Komise s členskými státy usilovat o to, aby byl tento nástroj využíván spravedlivým a přiměřeným způsobem v rámci všech loďstev a dotčených odvětví rybolovu.

5. POSÍLENÁ SPOLUPRÁCE SE VŠEMI ZAPOJENÝMI SUBJEKTY

Za účelem usnadnění uvedené koordinace se členské státy žádají, aby určily kontaktní místo pro přímou komunikaci s Komisí a ostatními členskými státy. Vedle toho by měla být zřízena operační síť korespondentů, v jejímž rámci budou řešeny konkrétní provozní problémy, jež by mohly vzniknout v důsledku neřízeného vystoupení.

Úspěšná koordinace vyžaduje, aby se všechny dotčené strany zapojily a podílely se na nezbytných opatřeních. Zásadní význam má proto silná koordinace mezi organizacemi zastupujícími rybářské odvětví, která může významně přispět k předcházení případným sporům mezi rybáři. Komise bude společně s členskými státy pokračovat v konzultacích s organizacemi zastupujícími rybářské odvětví a bude podporovat vzájemné konzultace mezi těmito organizacemi.

6. DALŠÍ INFORMACE

Orgány veřejné moci a zúčastněné subjekty mohou nalézt další informace o dopadu neřízeného vystoupení Spojeného království na rybolovné činnosti na této internetové stránce Komise:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_cs